

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **nezl. T. M. H.**,
zastoupený zákonným zástupcem T. Q. H., otcem
oba státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem
sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Loretské náměstí 101/5, 118 00 Praha 1

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2018, č. j. 130696-2/2018-OPL, ve věci žádosti žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o povolení k trvalému pobytu

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenému Krajskému soudu v Ostravě dne 16. 10. 2018 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2018, zamítající rozklad žalobce a potvrzující rozhodnutí Velvyslanectví ČR v Hanoji (dále jen „velvyslanectví“) ze dne 18. 7. 2018, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o vydání povolení k pobytu a zastaveno řízení o této žádosti podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobce uvedl, že se dne 31. 5. 2018 dvakrát pokusil sjednat termín k osobnímu podání své žádosti v souladu s postupem zveřejněným na úřední desce velvyslanectví, ale velvyslanectví mu termín schůzky odmítl poskytnout, ačkoliv bez sjednání termínu nemá žalobce možnost svou žádost u velvyslanectví osobně podat. Žalobce proto požádal v souladu s § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, kterou odůvodnil nemožností si schůzku k osobnímu podání sjednat z důvodu překážky na straně velvyslanectví; tuto překážku žalobce spatřoval jednak v dvojnásobném nevyhovění jeho žádosti a jednak v tom, že velvyslanectví nemá postup sjednání schůzky pod kontrolou, když vlastní pravidla objednávání zveřejněné na svých internetových stránkách nedodrжуje. Podle žalobce stávající objednávací systém není a zřejmě nebude ani v budoucnosti funkční. Velvyslanectví však žádost žalobce zamítlo a řízení o žádosti žalobce zastavilo. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, o kterém žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím, se kterým žalobce nesouhlasí, neboť podle jeho názoru velvyslanectví porušilo předvídatelné a běžným žadatelem obvykle splnitelné procedurální podmínky podání žádosti, bez jejíhož podání žalobce nemůže dosáhnout trvalého pobytu v ČR, tedy vyložilo podmínky pro upuštění od osobního podání žádosti nezákonně. Žalobce své stanovisko opřel o rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10 Azs 153/2016-52 a č. j. 7Azs 227/2016-36 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2011 č. j. 9Aps 6/2010-106.
2. Žalobce dále namítl, že postup velvyslanectví je v rozporu s cílem Směrnice o právu na

sloučení rodiny č. 2003/86/ES z 22. 9. 2003 (dále jen „Směrnice“), ze které členským státům sice vyplývá právo provádět s žadateli osobní pohovory, a jsou rovněž oprávněni vyžadovat, aby rodinný příslušník žadatele v době podání žádosti a řízení pobýval mimo území členského státu, nejsou však oprávněni podmiňovat zahájení řízení tím, že jej osobně podá přímo žadatel, a navíc za splnění další podmínky si k tomu sjednat termín. Takový postup je postup znesnadňující či - jak je tomu v posuzované věci - dokonce znemožňující zahájení řízení a Směrnice pro zavedení takového procedurálního pravidla nedává žádný podklad.

3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že se nejedná o případ překážky na straně zastupitelského úřadu. V žalobcem uvedeném případě došlo k vnějšímu zásahu do webových stránek a velvyslanectví postupovalo žalobcem popsaným způsobem, aby eliminovalo vnější manipulaci. Přijatý postup zajišťuje do nejvyšší možné míry transparentnost a rovný přístup k uchazečům. Podle žalovaného rovněž není uvedený postup v rozporu se Směrnicí, neboť volba formy a prostředku k dosažení sloučení rodiny Směrnice ponechává vnitrostátním orgánům a nadto v článku 5 odst. 2 Směrnice počítá s oprávněním členského státu stanovit povinnost osobní přítomnosti pro podání žádosti. Nedošlo ani k porušení práva žalobce na spravedlivý proces. Úprava byla přijata pro splnění primárního účelu zajistit, aby zastupitelské úřady v destinacích s vysokým počtem potencionálních žadatelů o pobytové tituly, což je případ Velvyslanectví ČR v Hanoji, byly s ohledem na jejich velmi malou omezenou kapacitu v porovnání s jinými úřady schopny efektivně zorganizovat výkon vízové agendy, konkrétně realizaci požadavku osobního podání žádosti žadateli, a tento systém je nastaven tak, že žadatelé se nemohou objednat v libovolný okamžik, neboť pokud by tomu tak bylo, ztrácel by systém smysl.
4. Krajský soud ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 14. 5. 2019, č. j. 25 A 111/2018- 38 tak, že rozhodnutí žalovaného zrušil včetně rozhodnutí správního orgánu 1. stupně a vrátil žalovanému věc k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, č. j. 1 Azs 217/2019-32 a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení, ve kterém je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.
5. Krajský soud v dalším řízení přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
6. Ze správního spisu a shodných tvrzení žalobce a žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce usiluje o trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny s otcem. Způsob podání žádosti o trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny je velvyslanectvím nastaven tak, že žadatelé si sjednají schůzku prostřednictvím e-mailu tak, že se registrují na e-mailové adrese visa_hanoi@mzv.cz, přičemž do žádosti napíší aktuální alfanumerický kód. Tento kód je pravidelně ve stanovený okamžik zveřejňován na internetových stránkách velvyslanectví a je platný do naplnění kapacity; obnovuje se po uplynutí 4 týdnů. V žalobcem uvedeném případě měl být alfanumerický kód zveřejněn dne 31. 5. 2018 v 11:00 hod. vietnamského času, tedy v 6.00 hod. českého času. V uvedený čas ke zveřejnění nedošlo a podle hlášení, která se na stránkách objevovala, tak tomu bylo z důvodu chyby na straně velvyslanectví. Ke zveřejnění došlo až krátce před osmou hodinou českého času. Po odeslání e-mailu v 7.45

hod., obsahující tento kód, žalobce obdržel odpověď, že žádosti o termín k osobnímu podání žádosti o povolení k pobytu vzhledem k naplnění kapacity zastupitelského úřadu není možné vyhovět. Současně bylo žalobci doporučeno sledovat webové stránky zastupitelského úřadu. Žalobce zjistil tentýž den po 14. hodině českého času, že na webových stránkách velvyslanectví byla zveřejněna nová informace, podle které se z důvodu podezření na manipulaci e-mailového objednávání ruší objednávky zaslané pod alfanumerickým kódem, který žalobce již neúspěšně využil, a že v 16 hod. vietnamského času tentýž den bude zveřejněn nový alfanumerický kód, což se skutečně stalo. Žalobce v 14.24 hod. českého času opět podal žádost pod správným alfanumerickým kódem, které rovněž nebylo z kapacitních důvodů vyhověno. Žalobce proto požádal o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, kterou odůvodnil tím, že systém neumožňuje sjednání si schůzky, když jeden den byl žalobce dvakrát odmítnut, ačkoliv žádost podal ve velmi krátkém časovém odstupu od zveřejnění příslušného kódu a zároveň s ohledem na změnu alfanumerického kódu v jeden den považuje systém za netransparentní. Žádost byla zamítnuta a rozklad, který žalobce podal, byl napadeným rozhodnutím rovněž zamítnut.

7. Podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *žádost o udělení dlouhodobého víza s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Podle odstavce 3 věty první a druhé téhož ustanovení, zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví.*
8. Podle § 169f zákona o pobytu cizinců je *žadatel povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce.*
9. Mezi účastníky je sporné, zda výše uvedené skutkové okolnosti případu žalobce představovaly důvod pro vyhovění jeho žádosti o upuštění od osobního podání žádosti, tedy zda se jednalo o „odůvodněný případ“ podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud v předchozím rozsudku č. j. 25 A 111/2018 – 38 žalobci přisvědčil, nicméně Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Azs 217/2019 – 32 dospěl k závěru opačnému. Uvedl, že žalobce doložil dva neúspěšné pokusy o sjednání učiněné během jednoho dne, přičemž druhý z pokusů mohl žalobce využít jen proto, že první termín registrace musel být zastupitelským úřadem zrušen z důvodu vnějšího ovlivnění systému. Lze tedy říci, že fakticky se jednalo pouze o jeden „řádný“ a žalobcovo úsilí o sjednání schůzky nelze proto hodnotit jako nepřiměřeně dlouhé. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že vnější ovlivnění systému sjednávání schůzek byla v tomto případě mimořádnou situací, která vedla k nutnosti výsledky sjednávání termínů na základě původního kódu „anulovat“ a která odůvodňovala další postup zastupitelského úřadu, který bezprostředně po odstranění problému zveřejnil ještě v týž den nový alfanumerický kód. Tato situace nebyla standardní, opakovaná a nijak tedy necharakterizovala daný systém sjednávání, a závěr krajského soudu o nutnosti upuštění od povinnosti osobního podání žádosti tak není správný. Tímto závěrem je krajský soud vázán podle § 110 odst. 4 s. ř. s. a vzhledem k tomu, že zde nejsou žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly odchýlení se od něj, krajský soud uzavírá, že námitka žalobce je nedůvodná, neboť jím popisovaná situace nesplňuje podmínky pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d

odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

10. Krajský soud se dále zabýval námitkou žalobce, že postup velvyslanectví je v rozporu s cílem Směrnice o právu na sloučení rodiny, ze které nevyplývá oprávnění členského státu podmiňovat zahájení řízení podáním žádosti osobně žadatelem za splnění podmínky sjednat si k tomu termín schůzky. Je pravdou, že Směrnice přímo neupravuje uvedený postup, nicméně skutečnost, že Směrnice výslovně neupravuje dílčí procesní pravidla řízení, neznamená, že jsou taková pravidla se Směrnicí v rozporu. Jak je obecně o směrnících uvedeno v článku 288 Smlouvy o fungování Evropské unie: „*Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.*” Směrnice tedy představuje konkrétní cíl, kterého je třeba dosáhnout, aniž by předepisovala přesné prostředky, jak tohoto cíle dosáhnout, kde naopak ponechává prostor orgánům členských států. Přesný procesní postup podání žádosti Směrnice neurčuje. Nevylučuje však, že si jej stanoví sám členský stát za předpokladu, že nebude v rozporu s jejím cílem, přičemž v článku 5. bod 2 Směrnice výslovně počítá s oprávněním členského státu stanovit povinnost osobní přítomnosti osoby usilující sloučení rodiny. Zároveň v preambuli Směrnice v bodě 14 uvádí, že „*Je třeba stanovit procesní pravidla posuzování žádosti o sloučení rodiny a postup projednávání vstupu a pobytu členů rodiny. Tyto postupy by měly být s ohledem na běžné pracovní zatížení správních orgánů členských států účinné a snadno zvládnutelné, průhledné a spravedlivé, aby dotýcným osobám nabízely odpovídající právní jistotu.*“ Ačkoli zde Směrnice hovoří o procesních pravidlech při posuzování žádosti, lze dovodit, že tyto podmínky tím spíše nelze narušovat při procesu podání samotné žádosti, přičemž jak bylo odůvodněno výše, systém sjednávání schůzek k podání žádosti nebyl shledán netransparentním, a to ani v konkrétním případě žalobce. S ohledem na uvedené tak nelze tvrdit, že by se postup velvyslanectví dostal do rozporu s cílem Směrnice.
11. Žalovaný napadeným rozhodnutím správně potvrdil rozhodnutí velvyslanectví ze dne 18. 7. 2018, kterým byla zamítnuta žádost o upuštění od osobního podání žádosti. Žaloba tak není důvodná a krajský soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
12. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu či je-li namítáno nesprávní řešení otázky, která dosud nebyla Nejvyšším správním soudem řešena – v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 21. ledna 2020

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje